

Udviklingsplan for Øksendrup og omegn

Forord

Øksendrupps udviklingsplan er et udtryk for borgernes visioner og ønsker for landsbyen. Udviklingsplanen fortæller om Øksendrup, som den er i dag, men fortæller også, hvad beboerne ønsker sig for landsbyen fremover, så den kan blive ved med at udvikle sig og være et godt sted at bo.

Udviklingsplanen er borgernes plan, og den kan bruges som et udgangspunkt for landsbyrådets eget arbejde, men den kan også bruges til at fortælle udadtil om landsbyens planer og ønsker.

Planens indhold er udarbejdet af landsbyrådet og flere andre borgere på baggrund af to borgermøder i forsamlingshuset og opfølgende gruppearbejde. Arbejdet har til dels været faciliteret af Nyborg Kommune, der igangsatte en indsats for udviklingsplaner for kommunens landsbyer efter opfordring fra landsbyrådene.

Indhold

- Historisk karakteristik af Øksendrup
- Sådan er det at bo i Øksendrup
- Vision
- Offentlig trafik, veje og trafiksanering
- Grønnere landsby, landsbyforskønnelse og mere ud i naturen
- Cykelturisme og støtte til lokale erhverv
- Definition: Landsbyrådet for Øksendrup og omegn

Historisk karakteristik af Øksendrup

Øksendrup sogn ligger omkranset af nabosognene Svindinge, Frørup, Tårup, Hesselager og Langå. Sognets grænse mod nord udgøres af istidstunneldalen ved Kongshøj Å, mens den vestlige grænse dannes af en lignende tunneldal langs Fiskebæk.

Øksendrup nævnes første gang i 1327 i formen Okstorpdam. Forleddet er navneordet uxi, som betyder okse, mens efterleddet '-torp', betyder udflytterbebyggelse. På trods af bynavnets endelse er Øksendrup imidlertid ikke en udflytterby, men derimod en adelby. At Øksendrup er en adelby betyder, at den ikke er anlagt som udlægger af en naboby, men at den er opstået i sin egen ret.

Inde i Øksendrup kirke findes der et spændende levn fra tiden før reformationen. Omme bag alteret er der indmuret et gammelt relikvie. Relikviet er en blyndkapslet fodrodknogle fra et menneske. Det er et levn fra tiden før reformationen, hvor danskerne, som alle andre katolikker, tillagde helgenrelikvier stor betydning. En lille knogle fra et helligt menneske blev tillagt stor værdi og kraft, og relikvier var yndede mål for pilgrimsrejsende fra nær og fjern.

Da Øksendrup blev udskiftet i 1804, fik nogle bønder jord længere fra landsbyen end andre. Da Glorup omkring 1880 begyndte at give gårdmændene mulighed for at købe deres gårde og derved få foden under eget bord, benyttede flere af bønderne sig af tilbuddet. Det gjaldt blandt andet en af de bønder, der havde jord nær Hammerværket. Der var opstået et behov for boliger nær hammerværket, og gårdejeren begyndte derfor at udstykke sin jord til mindre jordlodder. Lodderne blev bebygget med huse, og allerede i 1901 var 20 af dem beboet. Den nye bebyggelse fik efter sigende hurtigt navnet "Mikkelby". Navnet kom sig af den gårdmand, som udstykkede lodderne. Med tiden udviklede navnet sig til vore dages Miklenborg.

Da jernbanen kom til byen

I juni 1897 åbnede Svendborg-Nyborg-banen, og Øksendrup fik egen station. Stationsbygningen blev tegnet af statsbanernes ledende arkitekt Heinrich Wenck.

Efter anlæggelsen af jernbanen begyndte Øksendrups udvikling for alvor at tage fart. Byen voksede og udviklede sig som stationsby. Byen fik kommunekontor og vandværk i 1930'erne, stadion med friluftscene i 40'erne og i 50'erne sit første andelskølehus. I 1964 standsede det sidste tog på Øksendrup station. Biler, busser og lastbiler havde udkonkurreret lokaltogene, og man valgte derfor at lukke banen.

Vandet drev værket

I den nordlige del af Øksendrup sogn ligger et stykke dansk industrihistorie. Kongshøj Hammerværk blev opført i 1853. Vandet fra Kongshøj Å blev stemmet op, hvilket skabte et fald på mere end 6 meter. Vandets kraft blev derefter brugt til at drive blandt andet smede-, save- og file-værksteder. Hammerværket forarbejdede træ og jern til færdige produkter i form af leer, spader og andre håndredskaber til landbruget.

Hammerværket fik en tumultarisk tilværelse. I 1895 brød mølledæmningen sammen. Det blev enden på redskabsproduktionen. Efter ulykken blev melproduktion værket hovederhverv, og fra 1912 fik Kongshøj Hammerværk eget bageri. Med tiden skiftede værket navn til Kongshøj Mølle. I løbet af 1900-tallet begyndte man at anvende Kongshøj Mølle til strømproduktion, og der blev etableret maskinstation i det gamle hammerværks bygninger.

Forsamlingshuset midt imellem

I 1903 fik Øksendrup sit forsamlingshus. Placeringen af forsamlingshuset kan ved første øjekast forekomme lidt overraskende - ikke i selve Øksendrup by, men på Øksendrupvej noget øst for. Oprindeligt var forsamlingshuset da også tiltænkt en anden placering. Grevnen på Glorup havde foræret sognet en grund i Øksendrup til formålet. Men for beboerne på Øksendrup Mark var det ikke en tilfredsstillende løsning, og de ønskede i stedet forsamlingshuset placeret i Miklenborg. Resultatet blev, at grevens grund blev solgt og beløbet anvendt til finansiering af bygningen. Placeringen blev et smukt kompromis, idet man enedes om at bygge forsamlingshuset midt imellem de to foreslåede placeringer - på en grund, som nabogården donerede til formålet.

Sådan er det at bo i Øksendrup

Området "Øksendrup og Omegn" består af landsbyerne Øksendrup og Mikkelenborg omkranset af større og mindre landbrug.

Det er et meget imødekommende og åbent landsbymiljø med skønne naturområder i gåafstand. Tæt på flotte godser, badestrand, skøn natur og fine gamle kirker. Får du lyst til lokale varer som cider, æg, grønt, blomster, havepynt, antikviteter eller en god middag og en overnatning på den gamle kro, så er Øksendrup målet for en dejlig tur.

De lokale har et stærkt sammenhold på tværs af hele området. Der bor mange forskellige typer mennesker i området. Man kan mødes til softball kampe, og man kan få en god snak, når man arbejder i forhaven, men især styrkes naboskabet via aktiviteter i forsamlingshuset (faste årlige fester, loppemarked og fællesspisning mm).

Man har også mulighed for at deltage i det lokale landsbyråd, hvor vi arbejder med sikkerhed i trafikken, nabohjælp, at forbedre forholdene for børnefamilier, biodiversitet og mere natur.

Vision

Øksendrup og omegn ønsker at fastholde det gode fællesskab på tværs af alder, beliggenhed og beskæftigelse. Vi vil mødes mere i naturen – også med vore nabolandsbyer.

Vi ønsker et udendørs træfpunkt centralt beliggende i landsbyen, hvor der ikke bare etableres en legeplads for børnene, men hvor alle lokale beboere er synlige i det daglige og kan mødes med andre lokale såvel som turister.

Vi ønsker bedre trivsel i form af trafiksanering.

Vi ønsker en grønnere landsby og en grønnere natur i det omkringliggende landskab. Landskabet skal beplantes med tanke på at sikre grundvand, CO2 regnskab og biodiversitet.

1. prioritet: sikkerhed!

Offentlig trafik, veje og trafiksanering

1. Hastighedsdæpende foranstaltninger på Anhof Alle og Øksendrupvej inden for selve landsbyområdet
2. Ensretning for tunge lastbiler på Anhof Allé i vestlig retning
3. Tryghedsskabende foranstaltninger langs Anhof Alle samt langs Øksendrupvej inden for selve landsbyområdet
4. Cykel/gå sti fra Øksendrup til forsamlingshus
5. Forbedring af busstoppested

Trafikkort

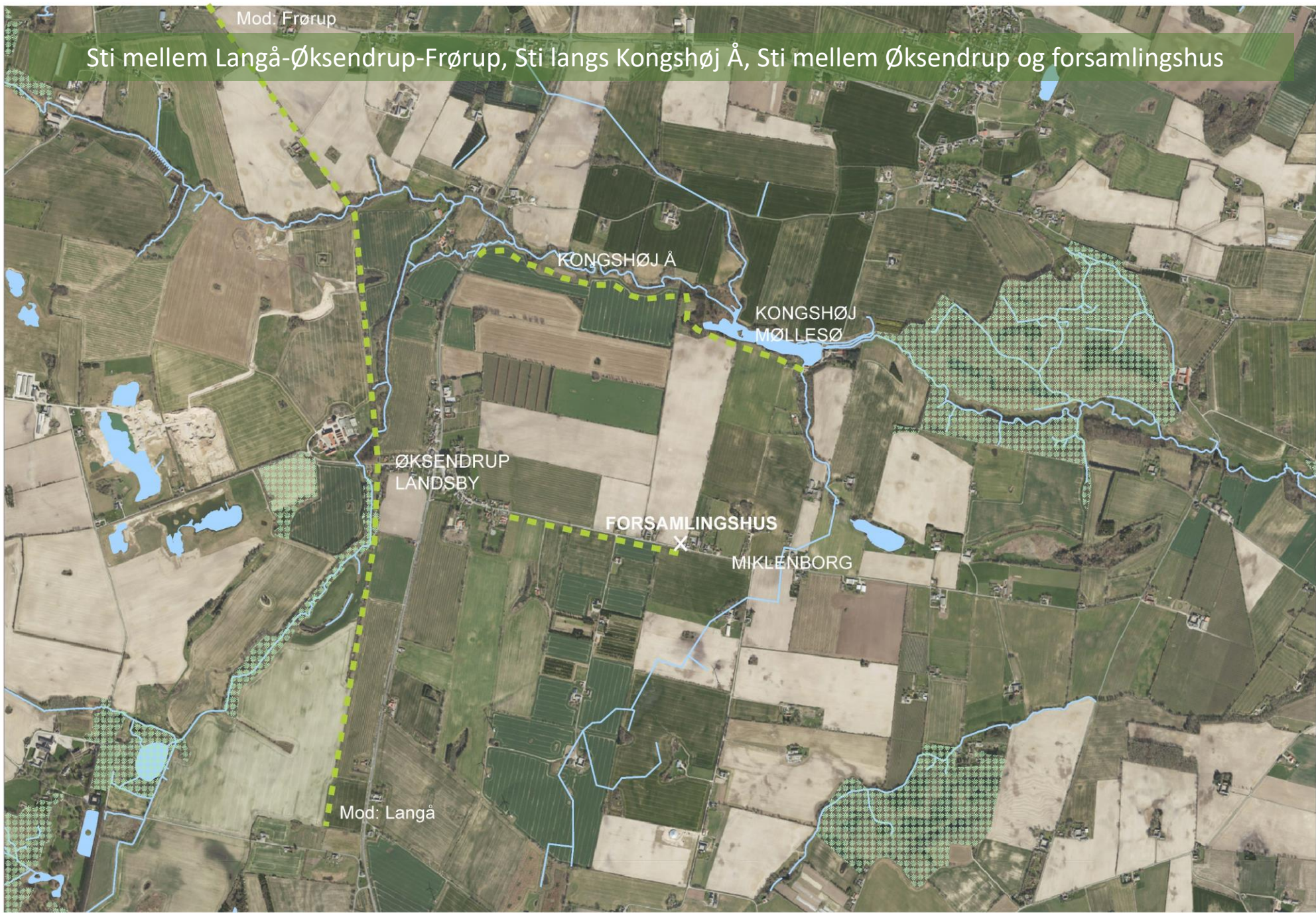

Grønnere landsby, landsbyforskønnelse og mere ud i naturen

1. Sti/trampesti til Frørup og Langå via det gamle banelegeme
2. Sti/trampesti langs med Kongshøj Å (ønske fælles med Tårup Landsbyråd)
3. Turist cykelruter i fællesskab med tilstødende landsbyer
4. Adgang til at trække strøm fra gadelygter + tilladelse til julebelysning ophængt i gadelygter
5. Bepantning med insektvenlige planter mellem vore kommunale træer og på græsarealer
6. Græssende okseskulpturer placeret i bede og på græsarealer
7. Tilplantning af bed overfor kroen
8. Legeplads, i forbindelse med
9. Nyt fælles udendørsrum
10. Et landsbykær

Mod: Frørup
Sti mellem Langå-Øksendrup-Frørup, Sti langs Kongshøj Å, Sti mellem Øksendrup og forsamlingshus

Lokalt erhverv:

Øksendrup Kro,

Laybourn Design,

Øksendrup Cider,

Anikas,

plukselv-blomster,

Fromseier-Hockings folk-musik,

Jern til hus og have,

Øksendrup Forsamlingshus,

Østfyns softball klub,

Pop-up bod med lokale produkter og lokal kunst

Cykelturisme og støtte til lokale erhverv

1. Oplysning om lokale aktiviteter, egnens historie, egnens åbne virksomheder, cykelture med cykelklubben, cykelruter mm via VisitNyborg
2. Udhængsskabe med info til lokale og turister
3. Egnshistorie i fællesskab med Østfyns Museer
4. Lokale fakta og skrøner for (cykel)turister

Definition: Landsbyrådet for Øksendrup og omegn

Tangåvej: Hele vejen	3 husstande
Svendborg Landevej: 22 – 38 – Lige numre 17 – 35 – Ulige numre	18 husstande
Anhof Allé: 2 – 12 – Lige numre 1 – 15 – Ulige numre	14 husstande
Draget: Hele vejen	1 husstand
Trekanten: Hele vejen	5 husstande
Øksendrupvej 1 – 17	11 husstande
Øksendrupvej 2 – 18	9 husstande
Aske Toft: Hele vejen	2 husstande
Mikkelenborgvej: 2 – 12 – Lige numre 5 – 11 – Ulige numre	10 husstande
Toylsbjergvej: Hele vejen	3 husstande
Grimshavevej: Hele vejen	7 husstande
Vormark Allé: 1 – 11 – Ulige numre 2 – 4 – Lige numre	8 husstande
Øksendrupvej: 20 – 28 – Lige numre 19 – 59 – Ulige numre	44 husstande
I alt	135 Husstande